

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Міжнародна інформація та комунікація»**

Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітня програма: 291.00.01. Суспільні комунікації

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський університет імені Бориса Грінченка	Кафедра міжнародних відносин
Розробники: <i>Ілюк Тетяна Василівна</i> , кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин <i>Лісовська Мирослава Миколаївна</i> , кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин <i>Терещук Віталій Іванович</i> , доктор політичних наук, доцент, професор кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Міжнародна інформація»	
Курс	II
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітня програма:	291.00.01. Суспільні комунікації
Форма проведення:	Дистанційна
Тривалість проведення:	2 академічні години (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів: 40 балів	Комп'ютерне тестування (40 питань)

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

- 40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними недоліками;
- 37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;
- 34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;
- 29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;
- 24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);
- 19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

Екзаменаційне завдання (однакове для всіх студентів) з дисципліни «Міжнародна інформація»: «Основи міжнародних інформаційних відносин», «Теорія та практика комунікацій», «Практикум з інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах» включає 80 тестових завдань (по 0,5 балів за кожну правильну відповідь).

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни:

загальні

- ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
- ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

– ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові

- СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
- СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
- СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.
- СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
- СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
- СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
- СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
- СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.
- СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.
- СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
- СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

«Основи міжнародних інформаційних відносин»

1. Міжнародні інформаційні відносини: сутність, особливості, основні учасники.
2. Глобальний інформаційний простір: поняття, структура, властивості.
3. Глобальна інформаційна інфраструктура. Міжнародні ІКТ.
4. Міжнародна інформаційна політика: поняття, основні напрями.
5. Міжнародне інформаційне право: поняття, функції, інститути.
6. Джерела міжнародного інформаційного права.
7. Структура міжнародного інформаційного права.
8. Підходи до інформаційної безпеки в міжнародних відносинах.
9. Загрози міжнародній інформаційній безпеці.
10. Проблематика інформаційної безпеки у міжнародній політиці.
11. Міжнародний вектор національної інформаційної політики.
12. Поняття та характеристики інформаційного суспільства.
13. Концепції інформаційного суспільства.
14. Західні моделі інформаційного суспільства.
15. Азійські моделі інформаційного суспільства.
16. Сутність та моделі міжнародного мовлення.
17. Фактори впливовості іномовлення.
18. Система іномовлення США: історія та сучасність.
19. Система іномовлення Великої Британії: історія та сучасність.
20. Система іномовлення Франції: історія та сучасність.
21. Іномовлення України: особливості становлення та сучасний стан.
22. Міжнародні організації як актори міжнародних інформаційних відносин.
23. Роль ЮНЕСКО у міжнародних інформаційних відносинах.
24. Роль Міжнародного телекомунікаційного союзу у міжнародних інформаційних відносинах.
25. Роль Всесвітньої організації інтелектуальної власності у міжнародних інформаційних відносинах.
26. Діяльність міжнародних організацій у сфері мас-медіа.
27. Діяльність міжнародних організацій у сфері журналістики та захисту свободи слова.
28. Інституційний вимір національної інформаційної політики України.
29. Нормативний вимір національної інформаційної політики України.
30. Проблема національної інформаційної безпеки України.

«Теорія та практика комунікацій»

31. Проаналізувати моделі комунікації: Г. Лассуелла, Е. Ноель-Нойман, Шеннона-Вівера.
32. Визначити відмінність між лінійними та інтерактивними моделями комунікації.
33. Проаналізувати класифікацію комунікації.
34. Розкрити особливості ділової комунікації.
35. Визначити форми, моделі ділової комунікації.
36. Дати визначення комунікаційній діяльності, комунікаційній дії.
37. Виділити комунікаційні бар'єри і канали.
38. Визначити особливості вербальної комунікації.
39. Розкрити особливості публічного виступу.
40. Охарактеризувати засоби невербального спілкування.
41. Визначити комунікативні технології: поняття, види.
42. Проаналізувати явище політичної пропаганди.
43. Охарактеризувати політичний перфоманс як комунікативну технологію.
44. Розкрити поняття іміджу держави.

45. Окреслити поняття «масова комунікація».
46. Розкрити суть «холодних» та «гарячих» медіа.
47. Пояснити специфіку правового регулювання відносин в мережі Інтернет.
48. Вказати суб'єкти та об'єкти політичної комунікації.
49. Визначити поняття «імідж», його види та складові.
50. Проаналізувати іміджеві стратегії та прийоми.
51. Охарактеризувати техніки моделювання політичного іміджу.
52. Визначити особливості публічної дипломатії як засобу міжнародної комунікації.
53. Розкрити суть концепції «м'якої сили».
54. Визначити суб'єкти, об'єкти публічної дипломатії.
55. Окреслити завдання віртуальної дипломатії.
56. Визначити поняття міжкультурна комунікація.
57. Описати рівні міжкультурної комунікації.
58. Визначити основні бар'єри у міжкультурній комунікації.
59. Дати визначення «висококонтекстним і низькоконтекстним» культурам.
60. Визначити особливості контактних і неконтактних культур.

«Практикум з інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах»

61. Розкрийте систему інформаційно-аналітичної діяльності.
62. Охарактеризуйте інформацію як наукову категорію.
63. Визначте сутність та складові інформаційної роботи.
64. Розкрийте особливості аналітичної діяльності.
65. Проаналізуйте етапи інформаційно-аналітичної роботи.
66. Розкрийте рівні та форми інформаційно-аналітичної діяльності.
67. Визначте критерії оцінки аналітичної інформації.
68. Охарактеризуйте базові моделі аналізу інформаційних явищ.
69. Проаналізуйте джерела інформації в системі суб'єктно-об'єктних відносин.
70. Визначте алгоритм діагностики інформаційних подій і процесів.
71. Розкрийте поняття та сутність інформаційних процесів.
72. Визначте етапи інформаційно-аналітичного процесу.
73. Поясніть причини викривлення інформації.
74. Розкрийте значення проблемної ситуації в міжнародних відносинах.
75. Охарактеризуйте особливості інформаційних шумів та бар'єрів.
76. Визначте сутність політичного прогнозу.
77. Розкрийте типологію політичного прогнозування.
78. Охарактеризуйте систему методів політичного прогнозу.
79. Визначте етапи політичного прогнозу.
80. Поясніть роль та значення гіпотези в інформаційно-аналітичній діяльності.
81. Дайте оцінку контент-аналізу міжнародних документів.
82. Розкрийте сутність методу системного аналізу.
83. Дайте оцінку методу івент-аналізу.
84. Розкрийте сутність SWOT-аналізу.
85. Визначте роль когнітивного картування в аналізі прийняття зовнішньополітичних рішень.
86. Охарактеризуйте сценарний метод як інструмент вироблення прогнозів.
87. Визначте роль метод аналогій у прогнозі розвитку проблемної ситуації.
88. Розкрийте особливості застосування Дельфійського методу.
89. Розкрийте значення аналітичних документів у міжнародних дослідженнях.
90. Розкрийте особливості підготовки аналітичної записки.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Рекомендована література:

1. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз: монографія. К.: МАУП, 2005. 437 с.
2. Борець Л. В., Нашинець-Наумова А. Ю. Основи інформаційного права: навчальний посібник. К.: Сталь, 2015. 97 с.
3. Бурячок В. Л., Гулак Г. М., Толубко В. Б. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби: підручник / Державний університет телекомунікацій. Львів: Магнолія 2006, 2019. 447 с.
4. Вайшенберг З., Кляйнштойбер Г. Й., Пьорксен Б. Журналістика та медіа : довідник. К.: Академія Української Преси; К.: Центр вільної преси, 2011. 529 с.
5. Виговська О. С., Белоусова Н. Б. Інформаційна складова національної безпеки України: колективна монографія. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 166 с.
6. Генеза ідей і динаміка розвитку соціальних комунікацій: колективна монографія / Київськ. міжнар. ун-т; Ін-т журналістики. К.: КиМУ, 2011. 311 с.
7. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / під заг. ред. Р. О. Додонова. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2017. 412 с.
8. Зернецька О. В. Глобальна комунікація: монографія. К.: Наукова думка, 2017. 350 с.
9. Квіт С. Масові комунікації: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Києво-Могилянська академія, 2008. 206 с.
10. Ковалинська І. Невербальна комунікація : навчальний посібник для студ. галузі знань 0302 Міжнародні відносини, 0203 Гуманітарні науки. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. 277 с.
11. Королько В. Г. Некрасова О. В. Зв'язки з громадськістю : наукові основи, методика, практика. Вид. 3-тє, переробл. та допов. К.: Києво-Могилянська академія, 2009. 831 с.
12. Литвиненко О. В. Інформаційні впливи та операції. Теоретико-аналітичні нариси: монографія. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2003. 237 с.
13. Марущак А. І. Інформаційне право: доступ до інформації: навчальний посібник. К.: КНТ, 2007. 531 с.
14. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози : монографія / Є.А. Макаренко, М.М. Рижиков, М.А. Ожеван. К.: Центр вільної преси, 2006. 914 с.
15. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посібник. К.: Кондор, 2012. 222 с.
16. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційне право: навчальний посібник. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 136 с.
17. Нестерняк Ю. В. Державна інформаційна політика України: теоретико-методологічні засади: монографія / Національна академія державного управління при Президентові України. К.: НАДУ, 2014. 291 с.
18. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: навчальний посібник. Львів: Афіша, 2008. 292 с.
19. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах: пер. з рос. / пер. Т. Гуменюк. К.: Києво-Могилянська академія, 2016. 312 с.
20. Почепцов Г. Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття / пер. Т. Гуменюк. К.: Києво-Могилянська академія, 2017. 257 с.
21. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века: научное издание. М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2001. 348 с.

22. Почепцов Г. Г. Сучасні інформаційні війни. К.: Видавництво «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.
23. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. К.: Ваклер; М.: Рефл-бук, 2001. 656 с.
24. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика: навчальний посібник. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2008. 663 с.
25. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / ред. В. П. Горбулін. К.: НІСД, 2017. 496 с.
26. Соціально-правові основи інформаційної безпеки: навчальний посібник / редактор В. В. Остроухов. К.: Росава, 2007. 496 с.
27. Среднесрочная стратегия ЮНЕСКО на 2014-2021 гг. 37 С/4 // ЮНЕСКО. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002278/227860r.pdf>
28. Терещук В. І. Електронний PR як засіб формування зовнішньополітичного іміджу держави: монографія. К.: Університет економіки та права "КРОК", 2012. 199 с.
29. Терещук В. І. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в постбіполярний період : монографія. К.: Таксон, 2019. 350 с.
30. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин: підручник / В. А. Манжола, В. Ю. Константинов, С. В. Андрущенко; редактор Л. В. Губерський; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К.: ВПЦ Київський університет, 2008. 512 с.
31. Чічановський А. А., Старіш О. Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. К.: Грамота, 2010. 568 с.
32. Information for All Programme (IFAP) // ЮНЕСКО. URL: <https://en.unesco.org/programme/ifap>
33. International Programme for the Development of Communication // ЮНЕСКО. URL: <https://en.unesco.org/programme/ifap>

Інші навчальні матеріали:

1. Конспекти лекцій.
2. Доповіді та презентації на семінарських та практичних заняттях.
3. Виконані завдання самостійної роботи.

Зразки тестів

1. Ключова спеціалізована агенція ООН, що займається проблемами інформаційного та комунікаційного розвитку людства:
  - А) Міжнародний телекомунікаційний союз
  - Б) Світовий банк
  - В) ЮНЕСКО
  - Г) Всесвітня організація інтелектуальної власності
2. Мультимедійна платформа іномовлення України включає в себе інформаційне агентство:
  - А) РАТАУ
  - Б) Українські Національні Новини (УНН)
  - В) Укрінформ
  - Г) УНІАН
3. Недоліком лінійної моделі комунікації Г. Лассуелла є:
  - А) відсутність можливості перевірити її на практиці
  - Б) відсутність передбачення зворотного зв'язку процесу комунікації
  - В) абстрагування від змісту інформації
  - Г) відображення лише технічної сторони процесу комунікації

4. Чи правдивим є твердження: для того, щоб пропаганда була ефективною, вона має бути тотальною?
- А) Правильно
  - Б) Неправильно
5. Першим етапом інформаційно-аналітичних досліджень є:
- А) Формування інформаційної потреби
  - Б) Визначення стекголдерів процесу
  - В) Проведення моніторингу джерел
6. Аналітичний метод, який дозволяє в комплексі оцінити сильні й слабкі сторони суб'єкта дослідження, а також можливості й загрози, що впливають на нього:
- А) SWOT-аналіз
  - Б) Моделювання
  - В) Івент-аналіз
  - Г) Критичний аналіз

Програма екзамену розглянута і затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин. Протокол № 12 від 12 травня 2023 р.

Завідувач кафедри

